هرکس به الله و روز قیامت ایمان دارد، باید مهمانش را گرامی بدارد و جایزه اش را بدهد. عرض کردند: ای رسول خدا، جایزه اش چیست؟ فرمود: «(پذیرایی به بهترین شکل و در حد توان در) یک شبانه روز؛ و مهمانی، سه شبانه روز است و بیش از آن، صدقه و احسانِ میزبان نسبت به مهمانِ اوست».

از ابی شُریح خُویلد بن عمرو خزاعی روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «مَنْ كَان يُؤمِن بِاللهِ وَاليَومِ الآخِرِ فَلْيُكْرِم ضَيفَه جَائِزَتَه»: «هرکس به الله و روز قیامت ایمان دارد، باید مهمانش را گرامی بدارد و جایزه اش را بدهد». عرض کردند: ای رسول خدا، جایزه اش چیست؟ فرمود: «يَومُهُ ولَيلَتُهُ، والضِّيَافَةُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا كَانَ وَرَاءَ ذَلك فَهُوَ صَدَقَةٌ عَلَيه»: «(پذیرایی به بهترین شکل و در حد توان در) یک شبانه روز؛ و مهمانی، سه شبانه روز است و بیش از آن، صدقه و احسانِ میزبان نسبت به مهمانِ اوست». و در روایتی آمده است: «لا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يُقِيمَ عِنْدَ أَخِيهِ حَتَّى يؤْثِمَهُ»: «برای هیچ مسلمانی جایز نیست که آن قدر نزد برادرش بماند که او را گنه کار کند». گفتند: ای رسول خدا، چگونه او را گنه کار می گرداند؟ فرمود: «يُقِيمُ عِندَهُ ولاَ شَيءَ لَهُ يُقرِيهِ بِهِ»: «نزدش می مانَد و او چیزی ندارد که از وی پذیرایی کند».

[صحیح است] [هر دو روایت متفق علیه است]

حدیث ابی شریح خزاعی رضی الله عنه بر گرامی داشتن مهمان دلالت دارد؛ وی روایت می کند که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «مَنْ كَان يُؤمِن بِاللهِ وَاليَومِ الآخِرِ فَلْيُكْرِم ضَيفَه جَائِزَتَه»: «هرکس به الله و روز قیامت ایمان دارد، باید مهمانش را گرامی بدارد» و این از باب تشویق به گرامی داشتن مهمان می باشد؛ به این معنا که گرامی داشتن مهمان یکی از نشانه های ایمان به الله و روز قیامت و از تکمیل کننده های ایمان به الله و روز قیامت می باشد. برخی از مصادیق آن عبارتند از: خوش رویی، نیک سخن گفتن، پذیرایی سه روزه، در روز اول به حد توان و آنچه میسر است و در دو روز دیگر مناسب با آنچه دارد و بدور از تکلف، تا خود و مهمان را به زحمت نیندازد؛ و پس از سه روز هرچه مهمانِ او باشد برای وی صدقه محسوب می گردد، اگر پذیرای او باشد. اما اینکه می فرماید: «فَلْيُكْرِم ضَيفَه جَائِزَتَه، يَومُهُ ولَيلَتُهُ، والضِّيَافَةُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ»: «و جایزه اش را بدهد؛ (پذیرایی به بهترین شکل و در حد توان در) یک شبانه روز؛ و مهمانی، سه شبانه روز است» علما در معنای جایزه می گویند: مراد از آن رسیدگی و پذیرایی خوب و در حد امکان به اندازه ی یک شبانه روز از مهمان می باشد؛ اما در روز دوم و سوم غذایی را که میسر است و بیش از عادت خود نیست، به مهمان می دهد اما پس از سه روز اگر پذیرای وی باشد، برای او صدقه و عمل نیک محسوب می گردد. و در روایت مسلم آمده است: «لا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يُقِيمَ عِنْدَ أَخِيهِ حَتَّى يؤْثِمَهُ»: «برای هیچ مسلمانی جایز نیست که آن قدر نزد برادرش بماند که او را گنه کار کند». یعنی برای مهمان حلال نیست که بیش از سه روز نزد میزبان بماند و به این ترتیب موجبات گنه کار شدن وی را فراهم آورد؛ چه بسا این مساله باعث شود میزبان به دلیل اقامت طولانی مهمان نزد وی، از او غیبت کند یا رفتاری مرتکب شود که سبب رنجش خاطر مهمان شود یا گمان بدی در مورد وی ببرد؛ و احتمال همه ی اینها در صورتی است که مهمان بدون درخواست میزبان بیش از سه روز نزد وی بماند. نکته ی لازم به یادآوری این است که گرامی داشتن مهمان و پذیرایی از وی بر حسب وضعیت مهمان متفاوت است؛ گاهی مهمان از بزرگان قوم و افراد سرشناس است که در این صورت چنانکه شایسته ی وی می باشد از او پذیرایی می گردد و چون مهمان از وضعیت متوسطی در جامعه برخوردار باشد، مناسب جایگاه و وضعیت وی مورد پذیرایی قرار می گیرد و به همین ترتیب مناسب با وضعیت هر مهمان، از او پذیرایی می گردد.